

Predkladacia správa

Cieľom materiálu „Návrh projektu verejno-súkromného partnerstva: Komplexná obnova mostov na cestách I. triedy“ je, v zmysle uznesenia vlády SR č. 786 z 19.09.2007 k návrhu implementácie schémy technickej pomoci pre verejno-súkromné partnerstvá, poskytnutie informácie o návrhu projektu verejno-súkromného partnerstva so zohľadnením výsledkov štúdie uskutočniteľnosti a stanoviska Ministerstva financií Slovenskej republiky k tomuto projektu pred začatím verejného obstarávania koncesionára. Materiál je predkladaný z vlastnej iniciatívy Ministerstva dopravy Slovenskej republiky.

Podľa Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2023 – 2027 je prioritou vlády SR rekonštrukcia mostných objektov a modernizácia ciest I. triedy, pričom táto priorita je označená ako priorita národného významu. Kľúčové politické záväzky vlády zahŕňajú významné zníženie počtu mostov na cestách I. triedy vo veľmi zlom a havarijnom stave, zabezpečenie finančných a legislatívnych podmienok pre realizáciu mostného programu a realizáciu rekonštrukcií prioritných mostných objektov ako reakciu na kritický technický stav a dlhodobé podfinancovanie údržby.

Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 – Fáza II už v roku 2016 identifikoval kritický technický dlh mostnej siete na cestách I. triedy a zároveň stanovil potrebu jej systematickej obnovy prostredníctvom viacročného a stabilného financovania. Predkladaný návrh projektu tak priamo reaguje na strategickú výzvu, ktorú tento dokument pomenoval a napĺňa jeho ciele v oblasti bezpečnosti, udržateľnosti a efektívneho využívania verejných zdrojov.

Vývoj stavebnotechnického stavu mostov na cestách I. triedy za posledných 20 rokov jasne dokumentuje alarmujúci trend degradácie. Kým v roku 2004 sa v dobrých kategóriách I – III nachádzalo ešte 63 % mostov, tento podiel sa do roku 2024 znížil na 28 %. Naopak, podiel mostov v najhorších kategóriách V – VII sa za to isté obdobie zvýšil takmer päťnásobne z 10 % v roku 2004 na 49 % v roku 2024.

Cieľom Ministerstva dopravy SR ako ústredného orgánu štátnej správy pre rezort dopravy so zodpovednosťou za rozvoj a udržateľnosť cestnej siete v podmienkach Slovenskej republiky je zabezpečiť významné zníženie podielu mostov v zlom alebo havarijnom stave, zvýšiť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky ciest I. triedy, vrátane mostov a zabezpečiť udržateľné a predvídateľné financovanie obnovy mostného fondu.

Vzhľadom na dlhodobú absenciu možností čerpania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie pre účely komplexnej obnovy mostných objektov na cestách I. triedy sa Ministerstvo dopravy SR v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky pre roky 2023 – 2027, v ktorom sa vláda SR zaviazala zväziť financovanie investičných priorít prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev (PPP) a posilniť rámec ich prípravy a realizácie, rozhodlo pre účely dosiahnutia sledovaného cieľa zanalyzovať možnosti alternatívnych foriem realizácie, predovšetkým modelu PPP.

Zohľadňujúc možnosti štátneho rozpočtu a vnímajúc aktuálnu potrebu konsolidácie verejných financií, nie je vzhľadom na kapitálovú náročnosť a výšku nákladov financovanie realizácie komplexnej obnovy mostov na cestách I. triedy zo štátneho rozpočtu v dohľadnej dobe reálne. Napriek potrebe konsolidácie si však Ministerstvo dopravy SR uvedomuje potrebu naštartovania investičných impulzov, ktoré majú potenciál prispieť k stabilizácii verejných financií, a to nie len zvýšeným podielom odvedených daní, ale aj vytvorením stoviek pracovných príležitostí pre občanov Slovenskej republiky naprieč regiónmi, keďže navrhovaný projekt sa týka celého územia Slovenskej republiky. Rezort dopravy vníma zapojenie súkromného sektora

v tomto aspekte ako kľúčové, a to z hľadiska udržateľnosti cestnej dopravy a ďalšieho stimulu pre investičné aktivity na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na uvedené sa realizácia navrhovaného projektu formou PPP v súčasnosti z hľadiska finančných prostriedkov a reflektujúc veľkosť navrhovaného projektu v korelácii s geografickou roztrieštenosťou javí ako jediné možné riešenie. Ďalšími očakávanými benefitmi využitia modelu PPP sú zrýchlené uvedenie navrhovaného projektu do prevádzky, ekonomická výhodnosť tohto modelu, rozdelenie a optimalizácia rizík podľa vopred nastavenej schémy, ako aj strategický a nadregionálny význam navrhovaného projektu.

Konzorcium poradenských spoločností vedených spoločnosťou Wood & Company, a.s. v súlade s ustanoveniami rámcovej dohody o poskytnutí služieb a zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 14.04.2025 vypracovalo a odovzdalo Ministerstvu dopravy SR skompletizovanú verziu štúdie uskutočniteľnosti, ktorej cieľom je posúdiť uskutočniteľnosť a identifikovať optimálny variant realizácie navrhovaného projektu. Následne boli do štúdie zo strany poradcu zapracované pripomienky realizačného tímu navrhovaného projektu.

Materiál obsahuje všetky podstatné skutočnosti, zistené pri tvorbe štúdie uskutočniteľnosti, a to v štruktúre: Úvod, Strategický kontext, Analýza variantov riešenia, Analýza uskutočniteľnosti preferovaného variantu, Analýza možností realizácie projektu, Platobný mechanizmus, Príprava verejného obstarávania, Záver.

Stanovisko Ministerstva financií SR tvorí v zmysle uznesenia vlády SR č. 786 z 19.09.2007 k návrhu implementácie schémy technickej pomoci pre verejno-súkromné partnerstvá prílohu k tomuto materiálu.

Po schválení predkladaného materiálu minister dopravy začne proces verejného obstarávania na koncesionára navrhovaného projektu zverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania a predložiť na rokovanie vlády definitívne znenie koncesnej zmluvy s úspešným uchádzačom o koncesiu spolu s opätovným vyhodnotením hodnoty za peniaze navrhovaného projektu na základe ponuky úspešného uchádzača.